

Kustannustenjako kuvina

Kuvapaketti sisältää keskeisiä tietoja työeläkejärjestelmän rahoituksesta ja kustannustenjaosta

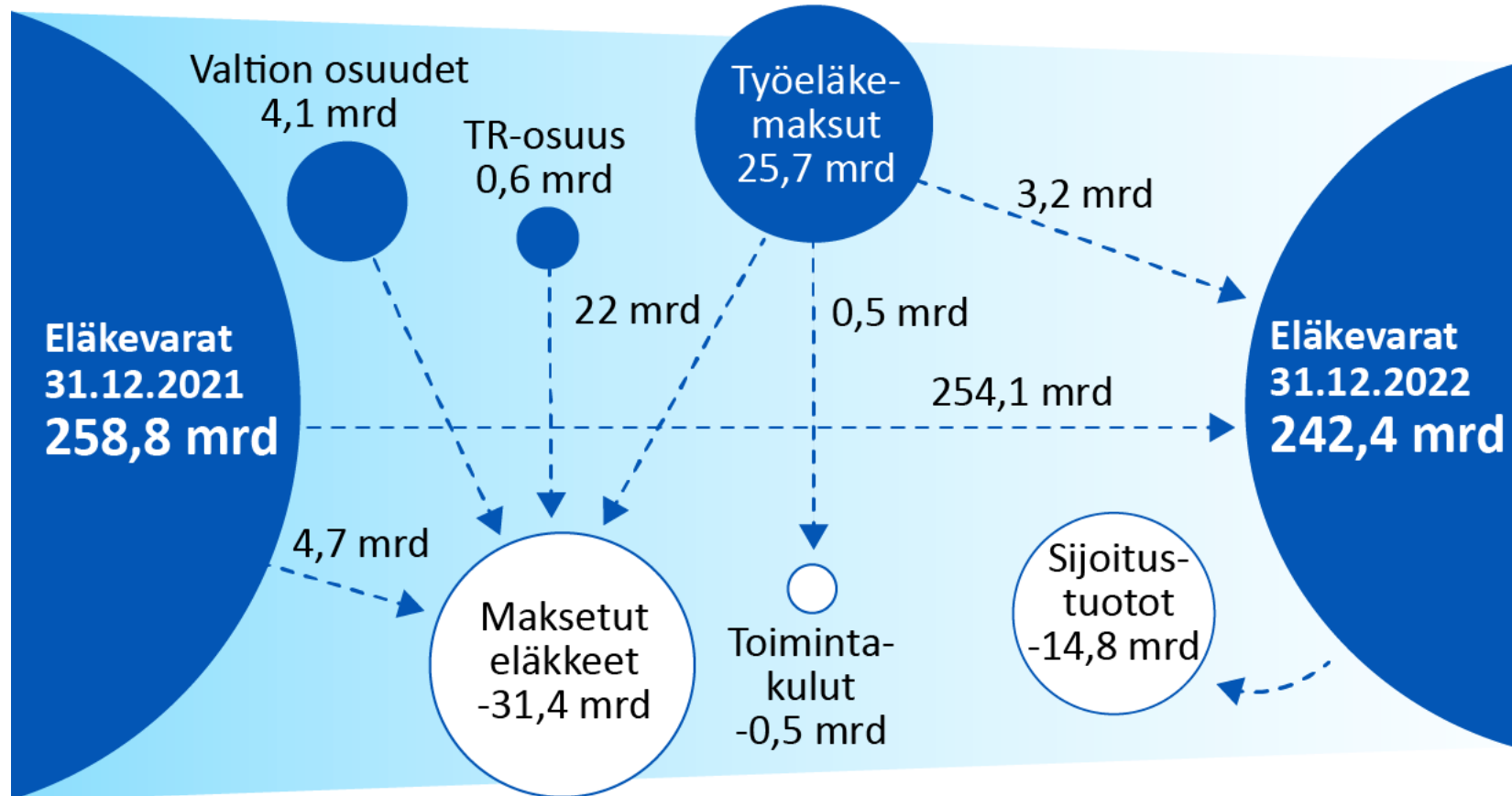
18.1.2024

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Työeläkejärjestelmän rahavirrat vuonna 2022

Työeläkerahavirta 2022 mrd. €

Lähde: Eläketurvakeskus, Tela

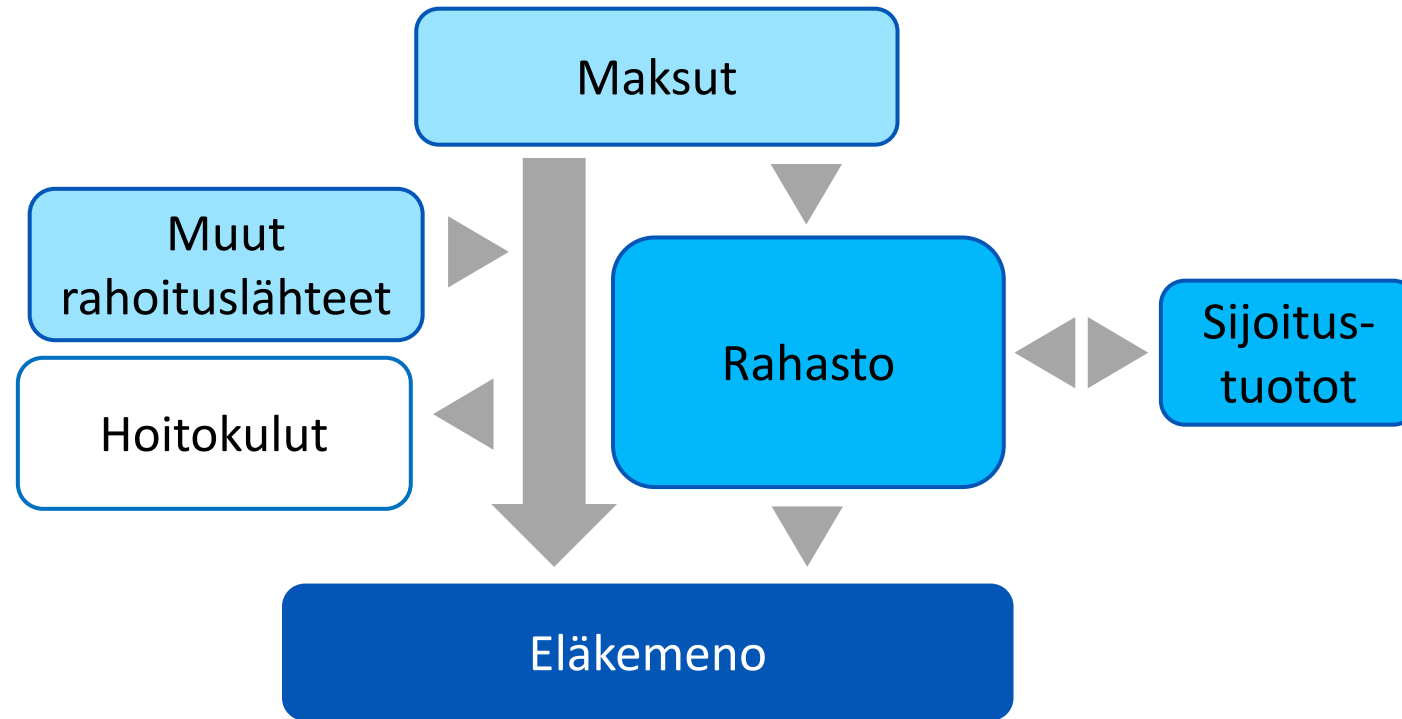

Eläkkeiden rahoitus

- Eläkkeitä voidaan rahoittaa jakojärjestelmällä, rahastoivalla järjestelmällä tai näiden yhdistelmällä.
- Jakojärjestelmässä eläkemaksut ja mahdolliset muut rahoituslähteet kattavat vuosittain koko eläkemenon hoitokuluineen. Maksu ja etuus kohdentuvat eri sukupolville. Järjestelmä on yksinkertainen, mutta jos eläkemenot nousevat korkeiksi, myös maksut nousevat. Maksut on hoidettava myös hankalissa taloustilanteissa.
- Rahastoivassa järjestelmässä etuus rahastoidaan ansaintahetkellä, jolloin maksu ja etuus kohdentuvat samalle sukupolvelle. Rahastolle saatava sijoitustuotto mahdollistaa matalamman eläkemaksun. Järjestelmässä on kuitenkin sijoitustappioiden riski.
- Työntekijän eläkelain (TyEL) ja merimieseläkelain (MEL) mukaiset eläkkeet kustannetaan osittain rahastoivalla järjestelmällä. Järjestelmä on joustava ja rahaston avulla maksutasoa voidaan säädellä. Osittain rahastoivassa järjestelmässä on kuitenkin riski järjestelmän monimutkaisuudesta.

Osittain rahastoiva järjestelmä

TyEL- ja MEL-eläkkeiden osittainen rahastointi

Jako rahastoituu osaan ja yhteisesti kustannettavaan osaan tehdään kunkin yksittäisen eläkkeen tasolla.

Yhteisesti kustannettava osa eli tasausosa

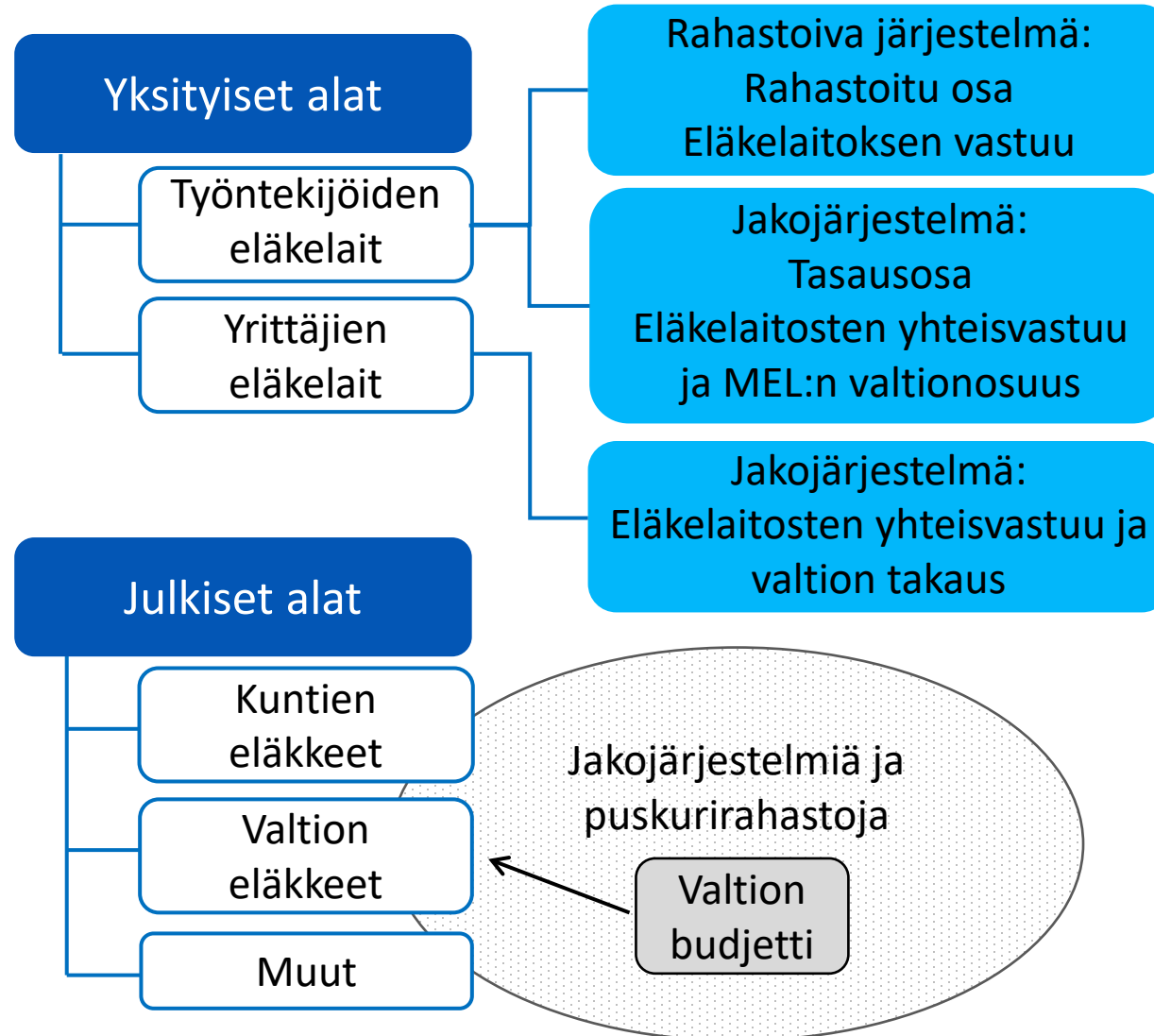
- Kustannetaan jakojärjestelmällä
- Eläkelaitosten yhteisellä vastuulla

Rahastoitu osa

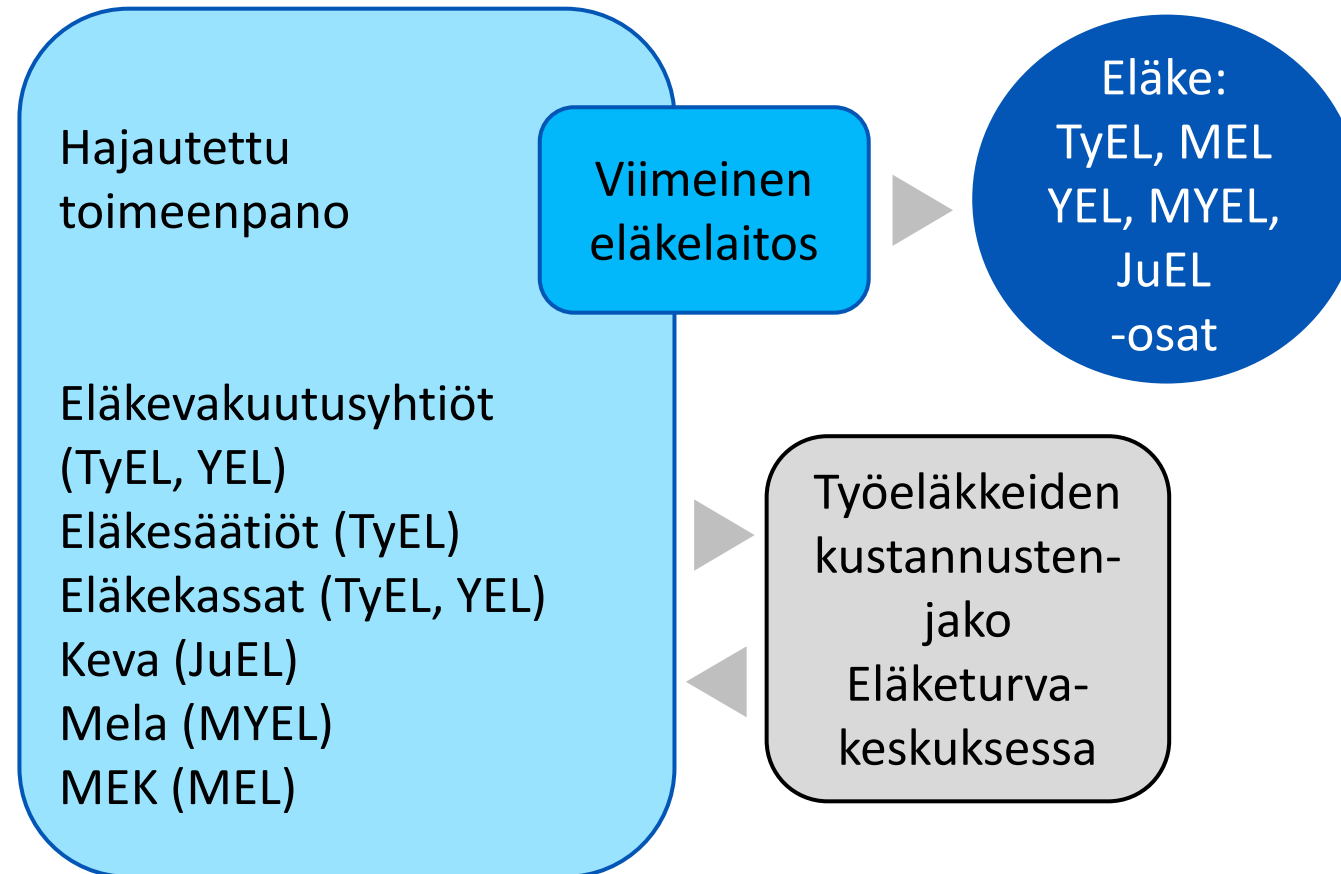
- Kustannetaan rahastoivalla järjestelmällä
- Yksittäisen eläkelaitoksen vastuulla

Työeläkkeiden rahoitus Suomessa

Viimeinen eläkelaitos maksaa eläkkeensaajan kaikki eläkeosat

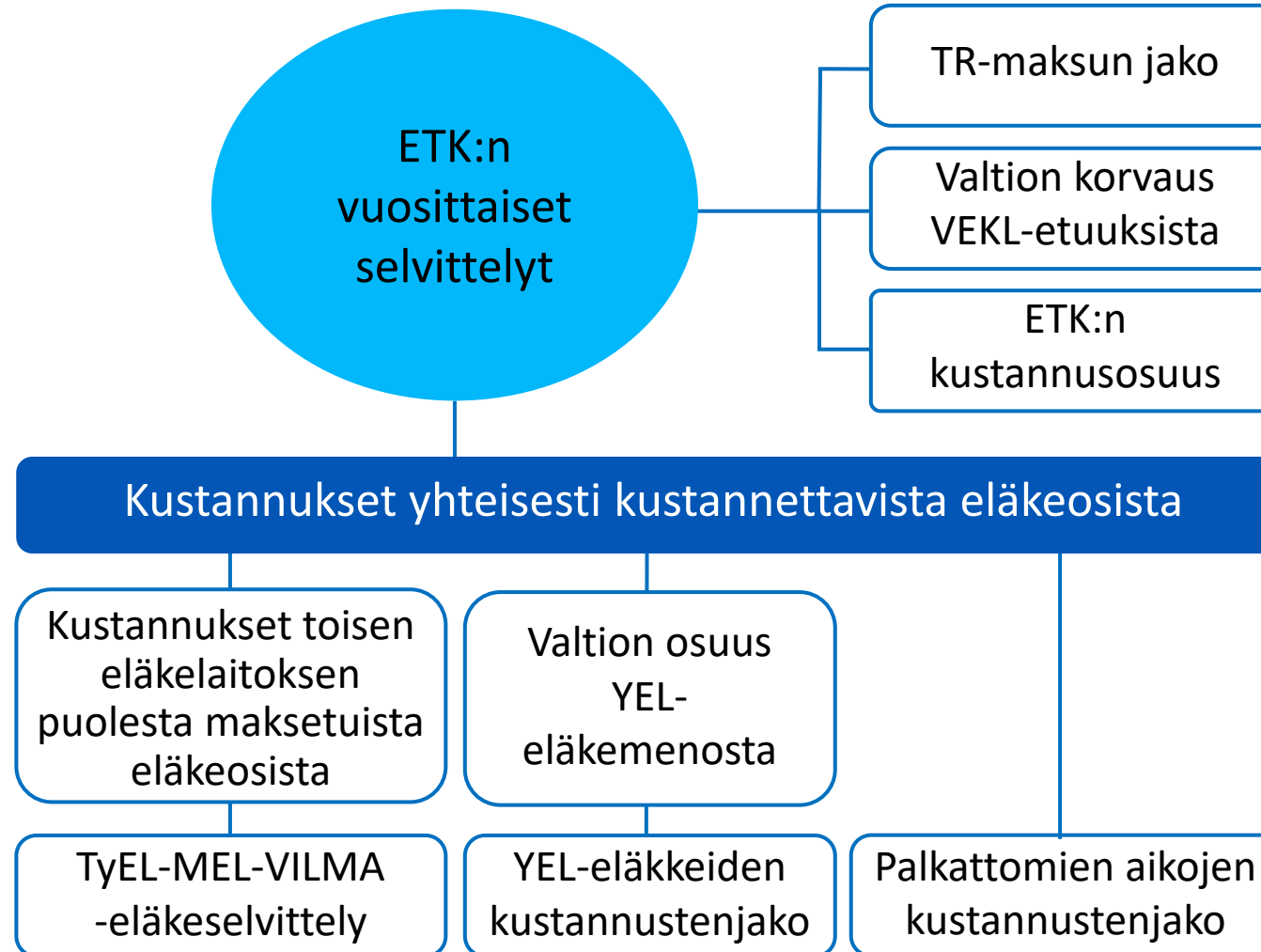

Eläketurvakeskus hoitaa eläkelaitosten välisen kustannustenjaon

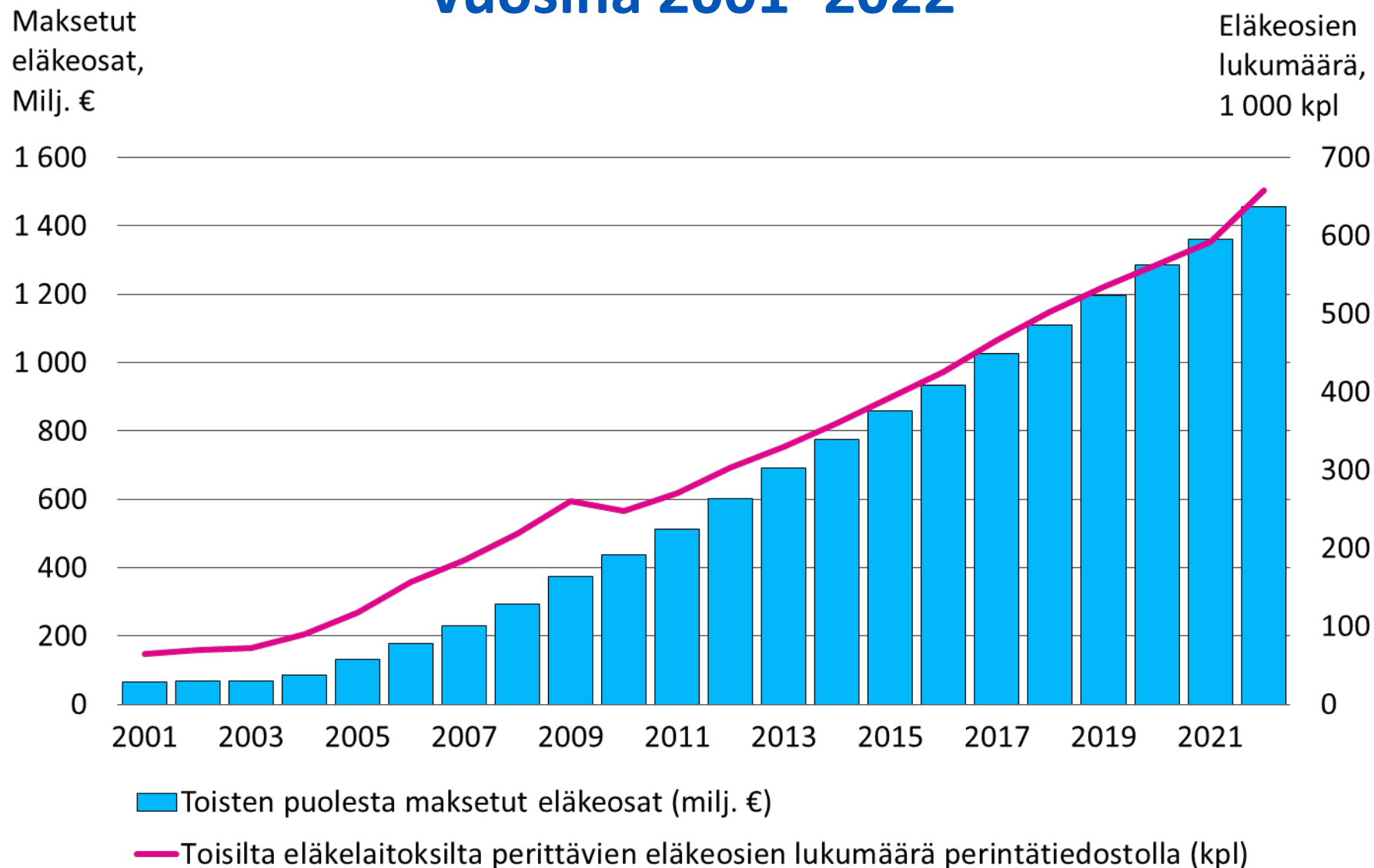
- Työeläkkeiden toimeenpano on hajautettu usealle eläkelaitokselle. TyEL- ja YEL- eläkkeitä vakuuttaa useampi eläkelaitos ja muiden eläkelakien mukaisia eläkkeitä vakuuttaa lakikohtainen eläkelaitos. Eläkkeensaaja on voinut kartuttaa useamman eri eläkelaitoksen rahoitusvastuulla olevaa eläkettä työuransa aikana.
- Eläkepäättöä ei kuitenkaan tarvitse hakea pääsääntöisesti kuin yhdestä eläkelaitoksesta. Viimeisen eläkelaitoksen periaatteen (VILMA) johdosta yksi eläkelaitos maksaa eläkkeensaajan koko eläkkeen, ja siis maksaa eläkkeen lakiosia myös muiden eläkelaitosten puolesta. Toisten eläkelaitosten puolesta maksetut eläkeosat peritään vastuueläkelaitoksilta kustannustenjaossa, jonka toimeenpanee Eläketurvakeskus.

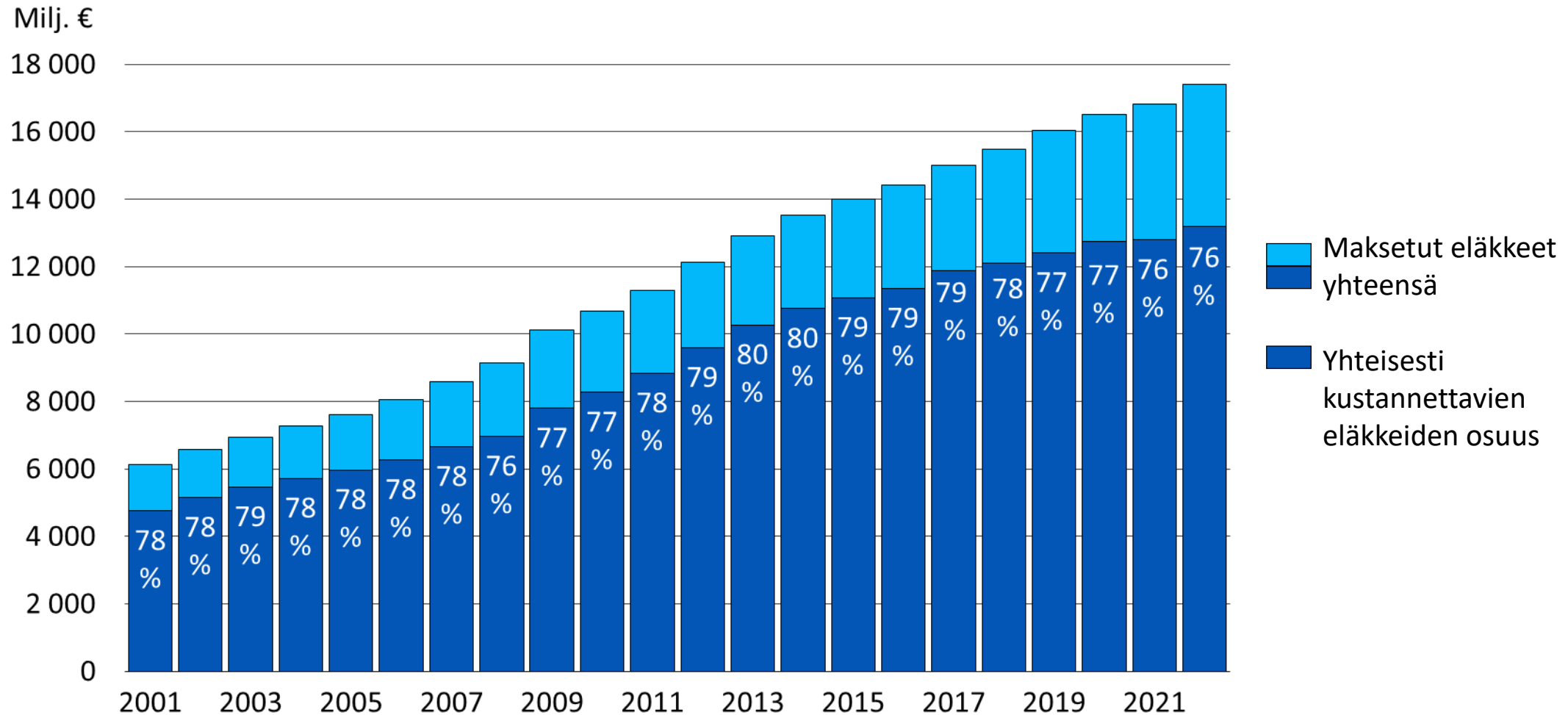
Työeläkkeiden kustannustenjako

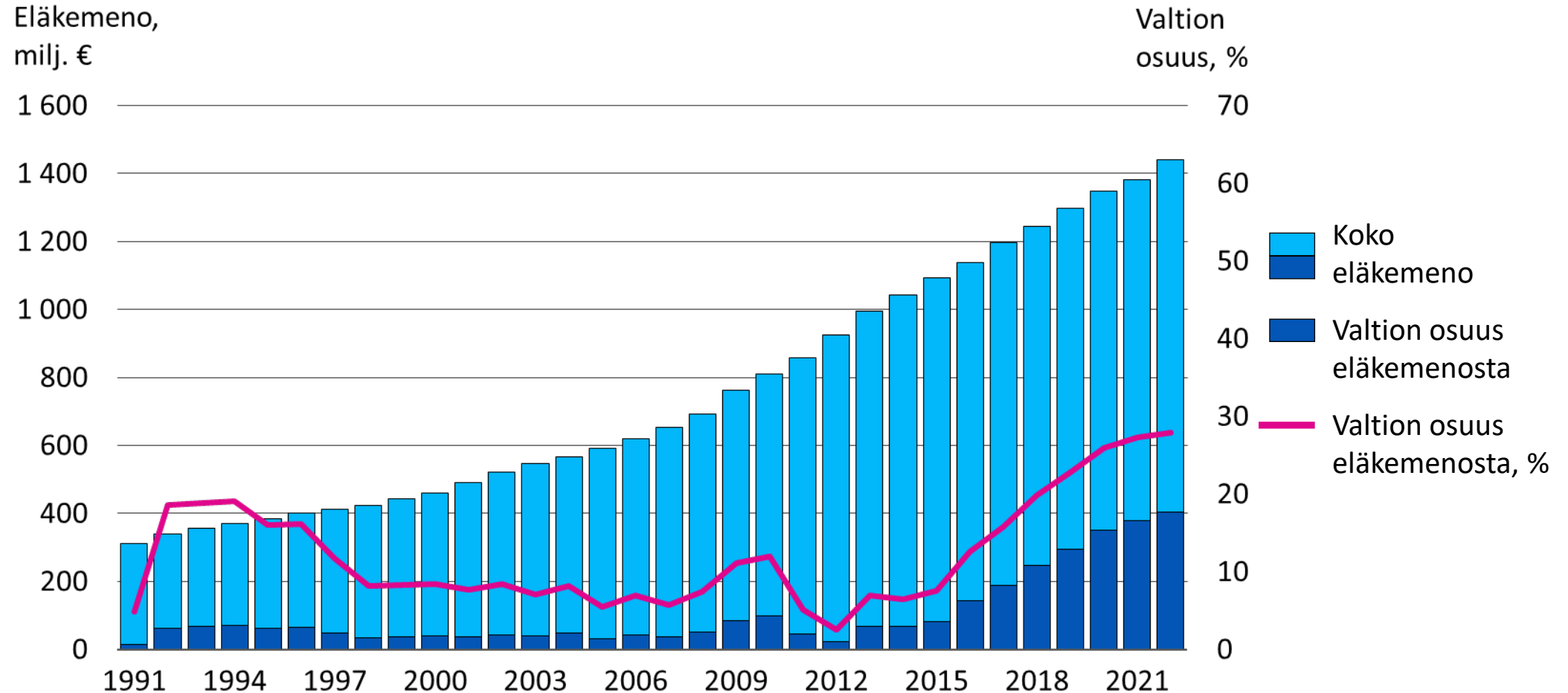
Toisten puolesta maksetut eläkeosat vuosina 2001–2022

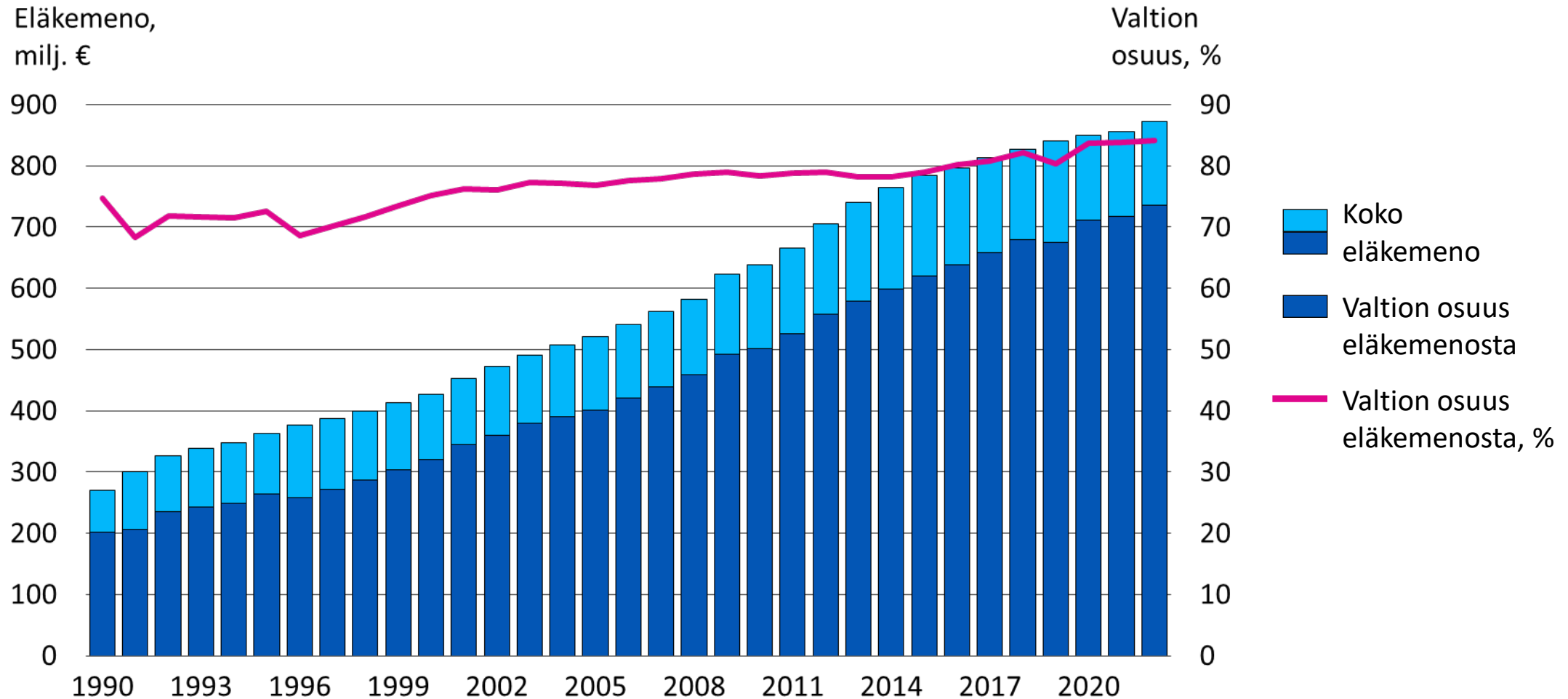
Maksetut TyEL- ja MEL-eläkkeet vuosina 2001–2022

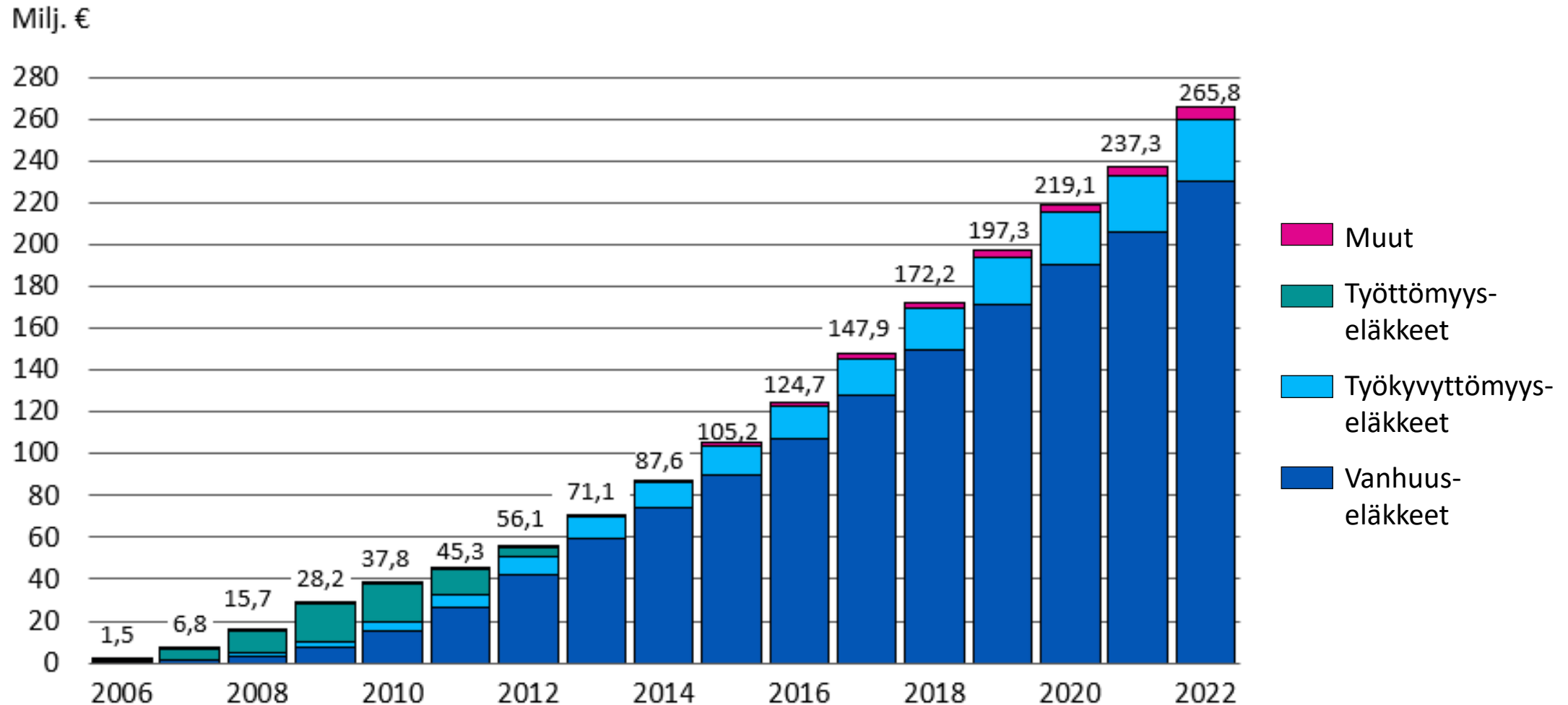
YEL:n mukainen eläkemeno ja valtion osuus vuosina 1991–2022

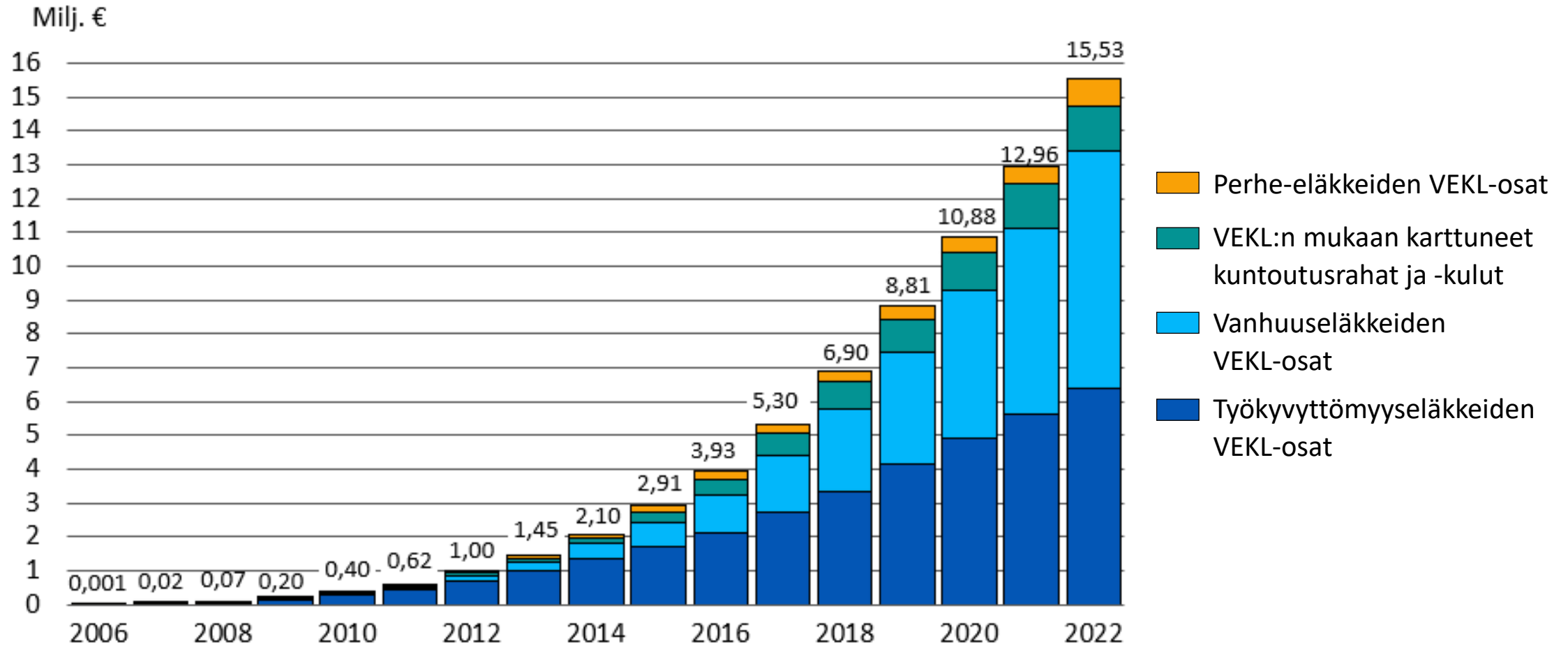
MYEL:n mukainen eläkemeno ja valtion osuus vuosina 1990–2022

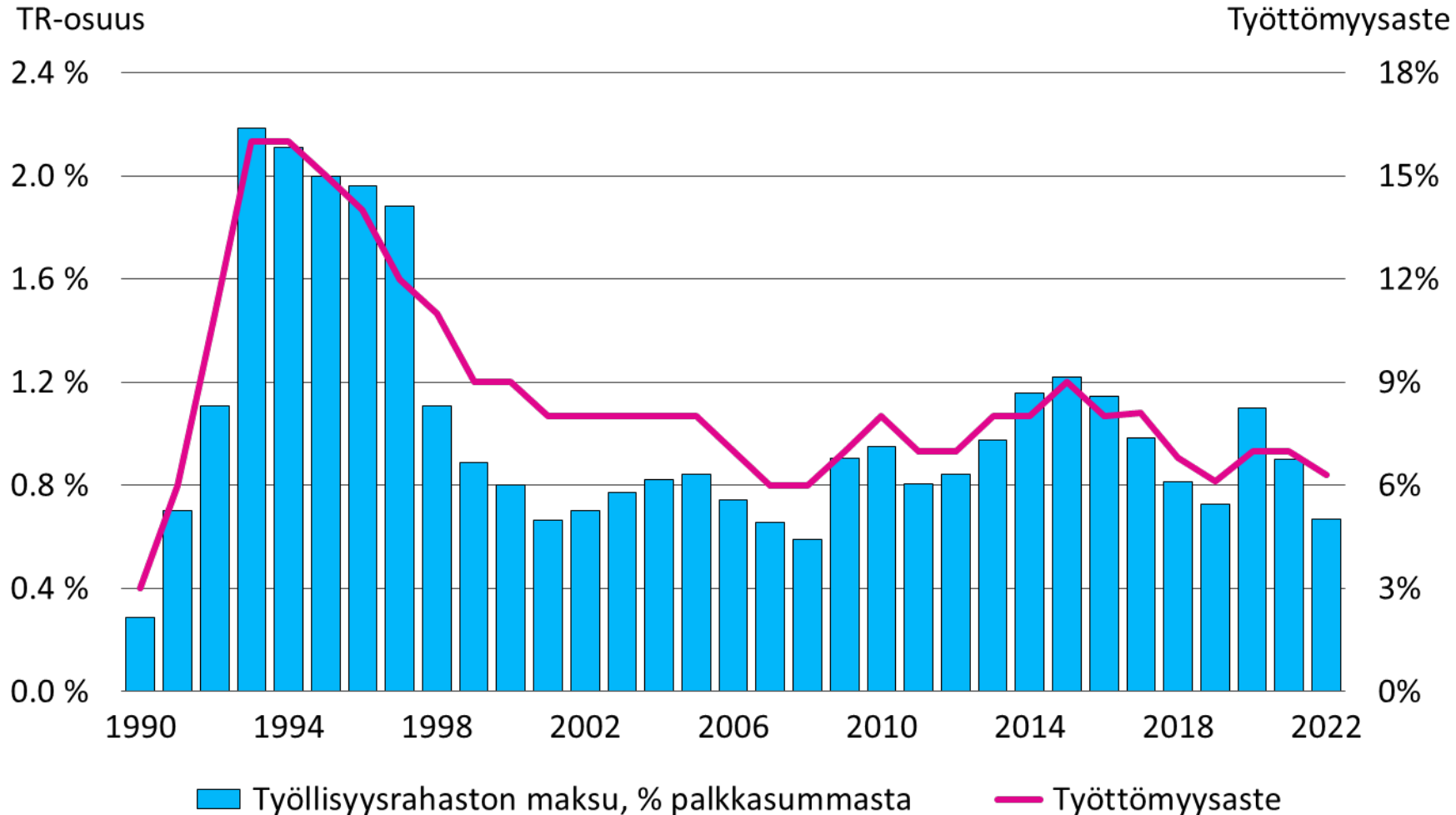
Palkattomien aikojen perusteella maksetut eläkkeen osat vuosina 2006–2022

VEKL:n perusteella vuosina 2006–2022 maksetut etuudet

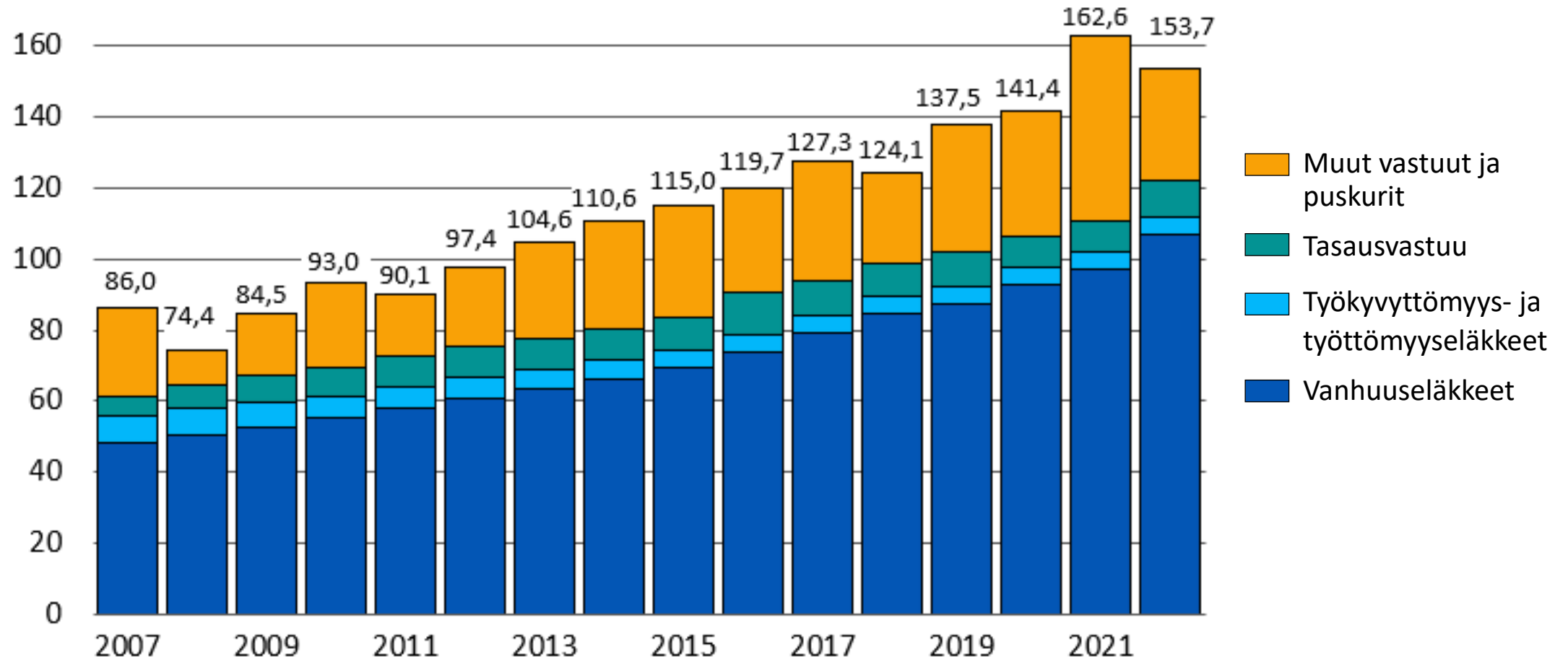

TR-osuus suhteessa vakuutettuun palkkasummaan ja työttömyysaste vuosina 1990–2022

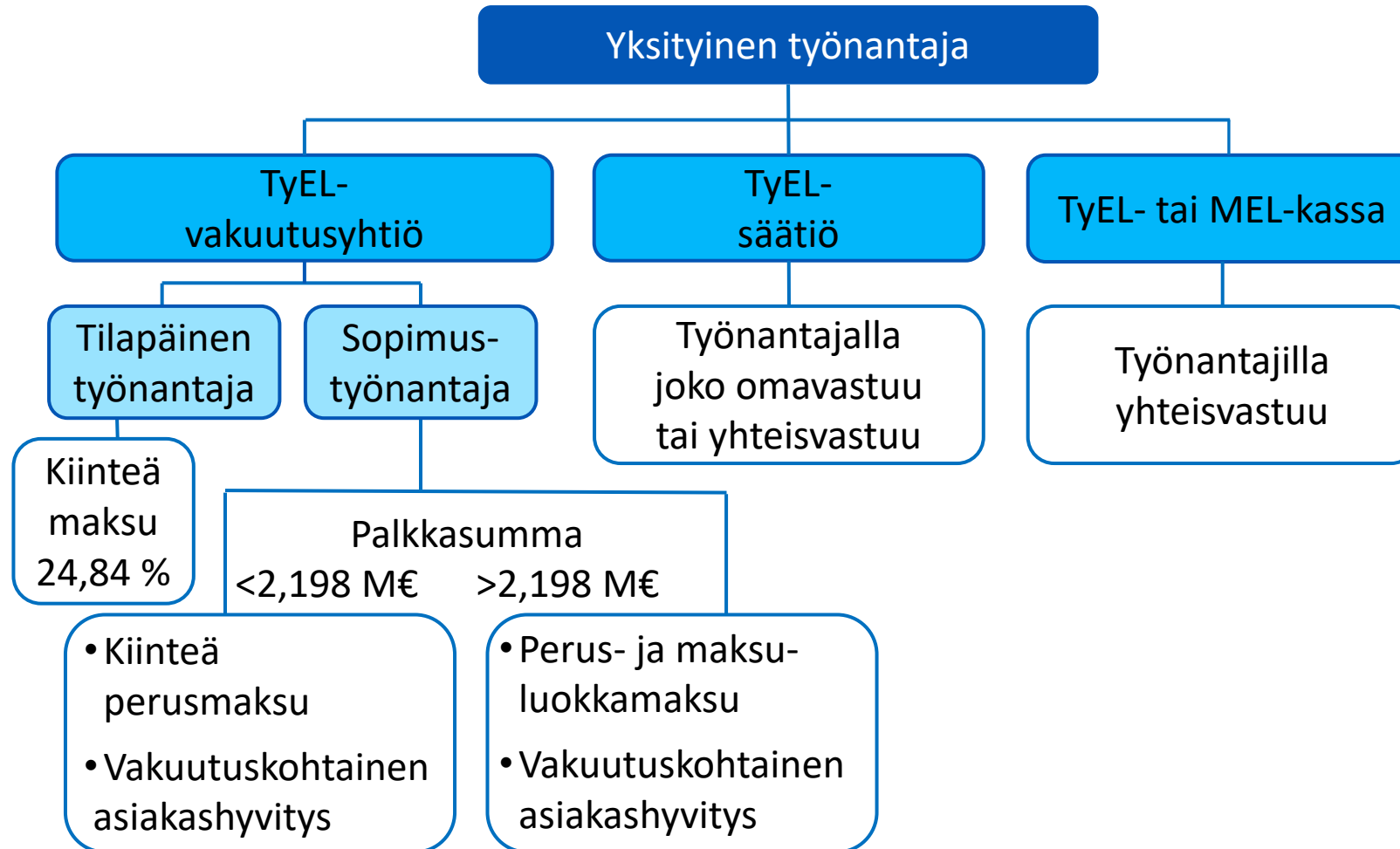

TyEL- ja MEL-eläkevarat vastuuosittain vuosina 2007–2022, 31.12.

Mrd. €

TyEL- ja MEL-vakuutusmaksu eläkelaitostyypeittäin vuonna 2023

Työeläkemaksuprosentit vuonna 2023

	Maksukertymä % työtulosta (arvio)	Alle 53 v ja vähintään 63 v työntekijän maksuosuus, %	53 v–62 v työntekijän maksuosuus, %
Palkansaajat			
TyEL	24,84	7,15	8,65
MEL	19,0	7,15	8,65
JuEL (Keva)	27,4	7,15	8,65
JuEL (valtio)	24,84	7,15	8,65
JuEL (kirkko)	28,97	7,15	8,65
Yrittäjät			
YEL	23,0	24,1 ¹⁾	25,6 ¹⁾
MYEL	14,0/13,3 ²⁾	24,1 ³⁾	25,6 ³⁾

1) Vahvistetut YEL-maksut.

2) Maatalousyrittäjien keskimääräinen maksuprosentti on 14,0 ja apurahansaajien 13,3.

3) Vahvistetut MYEL-perusprosentit.

Työeläkevakuutusyhtiössä vakuutetun työnantajan TyEL-maksun osat keskimäärin vuonna 2023

	% palkasta
Vanhuuseläkeosa	3,6
Työkyvyttömyyseläkeosa	0,9
Tasausosa	20,57
Muut osat	0,37
Hyvitykset	-0,6
Keskimääräinen maksu	24,84
Työnantajan osuus	17,4
Työntekijän osuus	7,15/8,65

Keskimääräinen TEL-/TyEL-maksu vuosina 1962–2023

